

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

4. Quomodo se hab disset Christus sub hoc sacramento, si fuisset in triduo mortis reseruaturn aut co[n]secraturn.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

Gloss. ordi.
Ibid.

Ibidem.

In lib. 4. de
sacr. myste.
altaris. c. 12.
post med.

q. 28. arti.
ad 3. & q.
54. ar. 1. ad 1.

q. 76. art. 4.
5. & 6.

q. 76. ar. 4.

guratus est ante eos, dicit quaedam gloss. * Illud corpus quod habuit per naturam, dedit discipulis in cena non mortale & passibile. Et Leuit. 2. super illud, Si oblatio tua fuerit de sartagine, dicit gloss. † Crux super omnia fortis, carnem Christi, quae ante passionem non videbatur esui apta, post aptam fecit: sed Christus dedit corpus suum, ut aptum ad manducandum, ergo dedit tale, quale habuit post passionem, scilicet impassibile, & immortale.

¶ 2 Præter. Omne corpus passibile, per contactum & manducationem patitur: si, ergo corpus Christi erat passibile, per contactum & comestionem discipulorum passum fuisset.

¶ 3 Præter. Verba sacramentalia non sunt modo maioris virtutis, quando proferuntur a sacerdote in persona Christi, quam tunc quando fuerunt prolata ab ipso Christo: sed nunc virtute verborum sacramentalium, in altari consecratur corpus Christi impassibile & immortale, ergo multo magis tunc.

SED CONTRA est, quod sicut Innoc. III. † dicit, tale corpus tunc dedit discipulis, quale habuit: habuit autem tunc corpus passibile & mortale, ergo corpus passibile & mortale discipulis dedit.

RESPON. Dicendum, quod Hugo de sancto Victo, posuit, quod Christus ante passionem diuersis temporibus quatuor dotes corporis glorificati assumpserit, scilicet subtilitatem in natiuitate, quando exiit de clauo utero Virginis: agilitatem, quando ambulauit siccis pedibus super mare: claritatem, in transfiguratione: impassibilitatem, in cena, quando corpus suum discipulis tradidit manducandum, & secundum hoc dedit discipulis corpus suum impassibile & immortale: sed quicquid sit de alijs, de quibus supra dictum est, * quid sentiri debeat, circa impassibilitatem tamen impossibile est esse quod dicitur: manifestum est enim, quod idem corpus Christi erat quod a discipulis tunc in propria specie videbatur, & in specie sacramenti sumebatur: non autem erat impassibile, secundum quod in propria specie videbatur, quinimmo erat passioni paratum: unde nec ipsum corpus Christi, quod in specie sacramenti dabatur, impassibile erat. Impassibili tamen modo erat sub specie sacramenti, quod in se erat passibile: sicut inuisibiliter quod in se erat visibile: sicut enim visio requirit contactum corporis, quod videtur, ad circumstans medium visionis, ita passio requirit contactum corporis, quod patitur, ad ea quae agunt: corpus autem Christi secundum quod est sub sacramento, ut supra dictum est, † non comparatur ad ea quae circumstant, mediatis proprijs dimensionibus, quibus corpora se tangunt, sed mediatis dimensionibus specierum panis & vini: & ideo species illae sunt quae patiuntur & videntur, non autem ipsum corpus Christi.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod Christus dicitur non dedisse corpus suum mortale & passibile: quia non dedit mortali & passibili modo. Crux autem fecit carnem Christi aptam manducationi, in quantum hoc sacramentum representat passionem Christi.

AD SECUNDUM dicendum, quod ratio illa procederet, si corpus Christi sicut erat passibile, ita passibili modo fuisset sub sacramento.

AD TERTIUM dicendum, quod sicut supra dictum est, * accidentia corporis Christi sunt in sacramento ex reali concomitantia, non autem ex vi sacramenti; ex qua est ibi substantia corporis Christi, & ideo virtus verborum sacramentalium ad hoc se extendit, ut

fit sub sacramento corpus Christi, scilicet quibuscumque accidentibus realiter in eo existentibus.

ARTICVLVS III.

Utrum si hoc sacramentum tempore mortis Christi fuisset seruatum vel consecratum, ibi moretur.

AD QVARTVM sic proceditur. Videtur quod si hoc sacramentum tempore mortis Christi fuisset seruatum in pixide, vel ab aliquo Apostolorum consecratum, non ibi moretur. Mors enim Christi accidit per eius passionem: sed Christus impassibili modo etiam tunc erat in hoc sacramento: ergo non poterat mori in hoc sacramento.

¶ 2 Præter. In morte Christi separatus fuit sanguis eius a corpore: sed in hoc sacramento simul est corpus Christi & sanguis: ergo Christus in hoc sacramento non moretur.

¶ 3 Præter. Mors accidit per separationem animae a corpore: sed in hoc sacramento continetur tantum corpus, quam anima Christi: ergo in hoc sacramento non poterat Christus mori.

SED CONTRA est, quod idem Christus, qui erat in cruce, fuisset in sacramento: sed in cruce moriebatur: ergo & in sacramento conseruato moretur.

RESPON. Dicendum, quod corpus Christi idem in substantia est in hoc sacramento & in propria specie, sed non eodem modo: nam in propria specie contingit circumstantia corpora per proprias dimensiones, non autem prout est in hoc sacramento, ut supra dictum est: * & ideo quicquid pertinet ad Christum secundum quod in se est, potest attribui ei & in propria specie & in sacramento existenti: sicut viuere, mori, dolere, animatum vel inanimatum esse, & cetera huiusmodi: quaecumque vero conueniunt ei per comparisonem ad corpora extrinseca, possunt ei attribui in propria specie existenti, non autem prout est in sacramento: sicut irrideri, conspui, crucifigi, flagellari, & cetera huiusmodi: unde & quidam metricè dixerunt, Pixide seruato poteris sociare dolorem Innatum, sed non illatus conuenit illi.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod, sicut dictum est, † passio conuenit corpori passio per comparisonem ad agens extrinsecum, & ideo Christus, secundum quod est sub hoc sacramento, pati non potest: potest tamen mori.

AD SECUNDVM dicendum, quod, sicut supra dictum est, * sub specie panis est corpus Christi ex vi consecrationis: sanguis autem sub specie vini: sed nunc quidem, quando realiter sanguis Christi non est separatus ab eius corpore, ex reali concomitantia & sanguis Christi est sub specie panis simul cum corpore, & corpus sub specie vini simul cum sanguine: sed si tempore passionis Christi, quando realiter sanguis fuit separatus a corpore Christi, fuisset hoc sacramentum consecratum, sub specie panis fuisset solum corpus, & sub specie vini fuisset solum sanguis.

AD TERTIUM dicendum, quod, sicut supra dictum est, anima Christi est in hoc sacramento ex reali concomitantia, quia non est sine corpore: non autem ex vi consecrationis: & ideo si tunc fuisset hoc sacramentum consecratum vel peractum, quando anima erat a corpore realiter separata, non fuisset anima Christi sub hoc sacramento: non propter defectum virtutis verborum, sed propter aliam dispositionem rei.